

Prof. PhDr. Bruno SCHIER

*1902 – † 1984

K významným osobnostiam, ktorí sa podieľali na formovaní odboru národopis po založení Univerzity Komenského, patrili aj prof. Bruno Schier. Počas vysokoškolských štúdií sa sústredil na osvojenie si východoeurópskych reálií. Tento kontext sledoval aj na Univerzitách v Mníchove, s akcentom na jazykovedu, germanistiku a históriu. V rokoch 1927 – 1934 pôsobil ako asistent Seminára nemeckej dialektológie v Prahe, neskôr získal titul PhDr. v oblasti vlastivedného štúdia. Svoje vzdelanie rozšíril v Leipzigu v špecializácii na morfológiu kultúry a geografie, čo ovplyvnilo aj jeho záujem najmä o kultúru bývania

a hospodárenia. Lingvistická orientácia v bádani B. Schiera vyústila do štúdia multietnického priestoru Čiech, kde sa pri výskume sústredil na problematiku materiálnej kultúry v oblasti (ako ju sám nazval) „etnických kontaktov“. Ako inaugurovaný profesor Kultúrnej histórie univerzity v Leipzigu prichádza v roku 1940 ako hosťujúci, neskôr riadny profesor pre Nemeckú lingvistiku a národopis na Univerzitu Komenského v Bratislave. Počas jeho prednáškového pobytu v Bratislave pôsobil ako vedúci Komisie pre národopis v inštitúcii Sudetenanstalt für Landes- und Volksforschung v Liberci. K jeho ťažiskovým témam terénneho výskumu patrila materiálna kultúra, v rámci ktorej sa sústredil na hľadanie kontinuity v kultúre strednej Európy. Na príklade štúdia obydľia a sídelných foriem poukázal na vzájomné germánsko-slovanské vplyvy. K ťažiskovým témam patrili aj tradičný odev a šperk, ako aj sledovanie ľudových povestí, predstáv a zvykov (*Die Hirtenspiele des Karpatenraumes*, Berlin, 1943). V období pôsobenia na Slovensku rozpracoval neskôr publikovanú monografiu o úľoch (*Úľ ako zdroj národopisného výskumu*, Národopisný sborník, 2, 1941). Po odchode zo Slovenska v roku 1943, ostala problematika slavistického štúdia naďalej v stredobode jeho bádateľskej pozornosti (1947 – Halle/Saale jazykoveda západných Slovanov, 1949 – Marburg/Lahn, 1950 – spoluzakladajúci vedecký pracovník Herderovho inštitútu). Vedecká orientácia prof. Schiera na východoeurópsky priestor s akcentom na územia osídlené nemeckým etnikom našla uplatnenie aj v neskoršom vedeckom pôsobení (od roku 1961 člen vedeckého kolektívu Collegium Carolinum v Mníchove, ako aj vo významnom centre výskumu Nemcov Johann-Künzig Institut für ostdeutsche Volkskunde vo Freiburgu.)

Niektoré akcenty a závery štúdia prof. Schiera boli podrobené kritike vzhľadom na preceňovanie etnickej špecifiky pri formovaní javov ľudovej kultúry (čo je blízke myšlienke nacionálneho socializmu v Nemecku).

Magdaléna Paríková